

S-2517

M. A. (Sem. I) Examination

March/April – 2011

ECT-1-2 : Sanskrit

[(Vedant) Philosophy]

(१) शाङ्करभाष्य २-१ (नियतांश)

(२) विवेकचूडामणि (नियतांश)

Time : Hours]

[Total Marks : 70

Instructions / सूचना :

नीचे दृशावेक निशानीवाणी विगतो उत्तरवही पर अवश्य लखवी. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
☐ M. A. (SEM. 1)	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
☐ ECT-1-2 : SANSKRIT - (VEDANT) PHILOSOPHY	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text"/> 2 <input type="text"/> 5 <input type="text"/> 1 <input type="text"/> 7	<input type="text"/>
Section No. (1, 2,.....) : <input type="text"/> NIL	<input type="text"/>
	Student's Signature

१ (अ) गद्यभंडुनुं सानुवाह विवरण करो : (बेमांथी अंक) ७

(a) Translate any one of the following with its interpretation : 7

(१) अतश्च पंक्षेपमिमं शृणुध्वं नारायणः सर्वमिदं पुराणः । स स्वर्गकाले च करोति सर्वं संहारकाले च तदत्ति भूयः॥ इति पुराणे । (महा. भा.सं. आ पूना १२-२६०-११०) भगवद्गीतासु च – अहं कृत्स्नस्य जगतः प्रभवः प्रलयस्तथा । (भ.गी ७/६) इति ।
परमात्मानमेव च प्रकृत्यापस्तम्बः पठति-तस्मात्कायाः प्रभवन्ति सर्वे स मूलं शाश्वतिकः स नित्यः । (घ.सू. १/८/२३/२) इति ।

(२) एतदुक्तं भवति-एकेन मृत्पिण्डेन परमार्थतो मृदात्मना विज्ञातेन सर्वं मृन्मयं घटशरावोदञ्चन्तदिकम मृदात्मकत्वा विशेषाधिज्ञातं भवेत्, यतो वाचारम्भणं विकारो नामधेयं वाचैव केवलमस्तीत्यारभ्येते-विकारो घटः शराव उदञ्चनं च-इति, ननु वस्तुवृत्तेन विकारो नाम कश्चिदस्ति, नामधेयमात्रं ह्येतदनृतं मृत्तिकेत्येव सत्यमिति । एष ब्रह्मणो दृष्यन्त आम्नातः ॥

- (બ) સૂત્ર સમજાવો : (બેમાંથી એક) ૭
- (b) Explain any one of following sutras : 7
- (૧) અશ્માદિવત્ ચ તત્ અનુપપત્તિઃ ।
- (૨) લોકવત તુ લીલા કૈવલ્યમ્।
- ૨ (અ) વિલક્ષણત્વાધિકરણ માં વ્યક્ત કાર્ય-કારણ ભાવનું નિરૂપણ કરો. ૧૦
- (a) Describe properly the cause-effect as 10
propounded in વિલક્ષણત્વાધિકરણ.
- અથવા/OR**
- ૨ (અ) પ્રધાનમલ્લનિર્બર્હણન્યાય થી શંકરાચાર્યે કરેલ સાંખ્યમતનું ખંડન ચર્ચો. ૧૦
- (a) Discuss, how according to the પ્રધાનમલ્લનિર્બર્હણન્યાય 10
Shankaracharya refutes the સાંખ્ય theory.
- (બ) શંકરભાષ્ય અનુસાર ઉપસંહારદર્શનાધિકરણ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૦
- (b) Write a detail note on ઉપસંહારદર્શનાધિકરણ 10
accordance with શાંકરભાષ્યમ્.
- અથવા/OR**
- (બ) શંકર વેદાંતના મુખ્ય સિદ્ધાંતો ચર્ચો. ૧૦
- (b) Discuss the chief principles of shankar-vedant. 10
- ૩ ટૂંકનોંધ લખો : (ચારમાંથી બે) ૧૨
- ૩ Write short notes on any two of the following : 12
- (૧) સૂત્ર-ભાષ્ય-અધિકરણ લક્ષણો આપો.
- (1) Define સૂત્ર-ભાષ્ય-અધિકરણ.
- (૨) આરંભનાધિકરણનો સાર ચર્ચો.
- (2) Discuss summary of આરંભનાધિકરણ
- (૩) વૈષમ્યનૈર્ઘૃણ્ય વિશે શંકરાચાર્યની દલીલો.
- (3) Shankaracharya's arguments about વૈષમ્યનૈર્ઘૃણ્ય.
- (૪) ચર્ચો - સ્થૂળાનિખનનન્યાય તથા બીજાકુરન્યાય
- (4) Discuss - સ્થૂળાનિખનનન્યાય and બીજાકુરન્યાય.

- ४ (अ) सानुवाद विवरण करो : (पांचभांठी त्रष्ट) १२
- (a) Write translation and interpretation of any **three** 12
of the following :
- (१) अमृतत्वस्य नाशास्ति वित्तेनेत्येव हि श्रुति : ।
ब्रवीति कर्मणो मुक्तेरहेतुत्वं स्फुटं यतः॥ ७ ॥
- (२) सम्यग्-वितारतः सिद्धा रज्जुतन्नावधारणा।
भ्रान्त्योदितमहासर्पभय दुःख विनाशिनी॥ १२ ॥
- (३) मन्दमध्यमसपापि वैराग्येण शमादिना ।
प्रसादेन गुरोः सेयं प्रवृद्धा सूयते फलम॥ २९ ॥
- (४) वेदान्तार्थविचारेण जायते ज्ञानमुत्तमम् ।
तेनात्यन्तिक संसार दुःखनाशो भवत्यनु ॥ ४७ ॥
- (५) न योगेन न सांख्येन कर्मणा नो न विधया ।
ब्रह्मात्मैकबोधेनमोक्षः सिध्यति नान्यथा ॥ ५८ ॥
- (ब) टूंकनोंध लपो : (चारभंठी षे) १२
- (b) Write short notes on any two of the following : 12
- (१) साधन चतुष्टय
- (२) विवेक चूडामणि - शीर्षक तथा अनुबंध
- (2) The title and the construction of विवेक चूडामणि
- (३) तात्पर्य लिंग - थर्यो.
- (3) Discuss - तात्पर्य लिंग
- (४) अध्यास.